

De eik over het hekje en de dorst

Die gaai is echt de kwaadste niet. Vroeger, toen ik nog in een bos stond, bouwden die beesten wel eens een nest in mij. Dat kan ik nu wel vergeten. Wie laat zijn kinderen nu opgroeien boven een snelweg? Nou? Niemand natuurlijk. Zul je zien dat ze bij hun eerste vliegpoging onder een auto komen.

En weet je wat er dan gebeurt? Dan komen de eksters. Van die zwart-witte wegpiraten. Ze lopen altijd vanaf de vluchtstrook te loeren op iets lekkers. Maakt niet uit wat. Alles wat de mensen uit hun raampjes gooien vreten ze op. Maar het lekkerst vinden ze het vlees van aangereden dieren. Hazen of egels wandelen soms zonder uit te kijken de snelweg op. En blij dat die eksters dan zijn. Je hoort ze denken: mmmm, een platte haas, dat wordt weer smikkelen.

Gelukkig sta ik stil en kan ik ook niet onder een

auto komen. En mijn zaailingen ook niet. Er staat er een verderop. Een boompje dat uit een van mijn eikels is gegroeid. Wedden dat een gaai die daar in de grond heeft gestopt?

‘Had je het tegen mij, ouwe takkenbos?’

‘Ja, verentooi.’

‘Wat nu weer?’

‘Nou, er groeit een piepklein eikje verderop in de berm.’

‘O ja?’

‘Een van jullie heeft daar vorige herfst een eikel in de grond geboord, wedden?’

‘Kan zijn.’

‘Blij dat die kleine zaailing net als ik stevig vaststaat in de grond.’

‘Dat zou wat wezen, als de eiken aan de wandel gingen.’

‘Zoiets moeten de mensen niet lang geleden ook hebben gedacht.’

‘Hoezo?’

‘Moet je luisteren.’

‘Ik luister.’

Het was op een ochtend, ik denk tien jaar geleden, jij was nog lang niet uit je ei, dat er hier heel vroeg op de vluchtstrook een auto stopte met wat mannen erin. Rode kruisen boven de weg, je kent het wel. Ik dacht eerlijk gezegd dat mijn tijd gekomen was. Dat denk

ik altijd als er mensen stoppen die met spullen aan komen sjouwen. Er werd een hele ijzerwinkel uit die auto geladen.

Na een paar uur verdwenen die werklui weer. Maar hun ijzerhandel lieten ze achter. Er stond namelijk ineens een hek om mijn stam. Zogenaamd om mij te beschermen mocht er een auto van de weg raken. Sindsdien sta ik achter tralies. Het kan me niet sche- len hoor, ik ben toch niet van plan te ontsnappen. Een boom houdt zichzelf wel gevangen, dat hoeft niemand anders voor hem te doen. Maar het is toch vreemd, zo'n hekwerk rond mijn bast, vind je niet?

'Vind ik wat?'

'Zit je weer te slapen, vT?'

'Ik was even met m'n gedachten ergens anders. En wat is vT?'

'Verentooi.'

'Aha.'

'Vind je mijn hekje niet vreemd?'

'Nee, hoor, ik ken je niet anders, er stond altijd al een hekje om je heen.'

'Waar zat je met je gedachten?'

'Bij je eikels.'

'En wat is er met mijn eikels?'

'Het worden er veel dit jaar.'

'Ik doe mijn best.'

'Vertel nu maar verder over dat slagveld.'

O ja, dat had ik beloofd. Het is alweer bijna veertig lentes geleden. Alle bomen lagen gestrekt om me heen. Eiken, beuken, berken. Ons blad raakt de grond alleen in de herfst, maar nu lag alles overhoop. Het was één grote bende om mij heen. Als de grond ooit heeft geschud dan was het toen, in die dagen waarop alle bomen van hun wortels werden geschei- den. Mijn bos was veranderd in een ravage.

Een voor een werden de bomen in stukken gezaagd en weggesleept. Er volgden na dat geraas een paar da- gen van angstaanjagende stilte. Ik stond in een woes- tenij. Kapotgemaakt landschap. Maar op een ochtend heel vroeg kwamen er opnieuw machines aangere- den. Ze vervoerden ladingen zand en stenen. Er werd kokendheet asfalt boven mijn wortels uitgestort. Dat ik het heb overleefd is een raadsel, maar op een dag was het werk klaar. Er was een snelweg aangelegd en ik stond precies in het midden ervan.

Nooit heb ik daarna nog egels, eekhoorns en herten aan mijn stam gehad. Altijd auto's, motoren, vracht- wagens zo groot en lang als ikzelf. Maar het ergste van alles was de dorst. Altijd dat snakken naar water. Ik keek de regen soms uit de lucht, maar als hij dan eindelijk viel, bleef hij liggen op de weg. Ik kon er met mijn wortels niet bij. Het water lekte niet door het asfalt heen. Ik begon te verdorren en droogde steeds verder uit. En die auto's maar racen en vrolijk toeteren. Ja, soms toeteren ze bij wijze van groet naar mij. Maar wat heb ik aan gezwaai als ik krom sta van de dorst?

'En toen?'
'Toen kwam er net op tijd toch een stroom water
naar me toe.'

'Hoe dan?'

'Weet ik niet.'

'Roep het wortelkoor er even bij, dan kunnen we
verder!'

'Blijf je luisteren, dan?'

'Ja!'

Het wortelkoor

Een boom moet drinken, ja?

Zoals alles wat leeft,

zoals alles wat ademt en lucht nodig heeft.

Moet drinken,

niet uit een pakje, flesje, beker, zakje,

niet uit de kraan, sloot, gieter, goot,

maar een boom moet drinken wat de hemel hem geeft:
druppels van regen, van sneeuw, van hagel, van dauw, van

mot, van miezer, van plens,

van rijp, van ijs, van helder condens.

Maakt niet uit welk soort water er valt, als het maar neer-
komt op de juiste plek, boven de wortels, dicht bij de stam.

Als het maar roffelt, ruist, tikt of knalt. Water uit wolken,
uit nevel, uit mist, een boom moet drinken, waar die ook
is.

Maar goed, die eik,

die had geen kans, stond met z'n wortels in het zand,
daarboven een laag van bitumen en grind. Aangestampt
asfalt dat steden verbindt.

A58, weet je nog? Vlissingen – het begin – dan Goes, Ber-
gen op Zoom, stukje verder voert de weg langs die boom,
daarna Gilze, Oirschot, tot

de weg zich bij Eindhoven splitst in twee,

maar dit even terzijde, oké?

Dan nu terug naar de eik van Ulvenhout.

Er kwam een man voorbij, een kenner, een specialist,

iemand die zei dat hij iets van bomen wist, hij zag die eik en
voelde de dorst. Wij juichten hem toe,
wij wortelkoor,
wij bomenoor.

Hij maakte een plan. Hij bedacht een buis van ijzer voor in
de grond. Tot vlak bij de wortels van de eik. Het werd een
systeem, een waterwerk. Een drinkstation voor de boom
in de berm.

Sinds die dag, stopt er af en toe bij de buis langs de weg een
wagen vol water uit de rivier. Wij wortelkoor, danken de
mens die dit bedacht.

Moge hij leven in vrede.

Sinds die dag loopt er iedere maand achtduizend liter wa-
ter naar beneden, naar wortels die snakken in het droge
zand.

Naar een boom die per ongeluk in het midden
van de berm van de snelweg is beland.

Maar...

voor hoe lang?